

FINLANDS FÖRFATTNINGSSAMLING

Utgiven i Helsingfors den 29 mars 2023

479/2023

Lag

om ändring av lagen om företagssanering

I enlighet med riksdagens beslut

upphävs i lagen om företagssanering (47/1993) 71 § 1 mom. 4 punkten, sådan den lyder i lag 365/2017,

ändras 8 § 1 mom. 1 punkten, 11 §, 24 § 1 mom., 27 §, 29 § 2 mom. 5 punkten, 36 §, 37 § 3 mom., 40 § 4 mom., 47 § 2 mom., 65 § 1 mom., 72 § 1 mom., 73 och 74 §, 75 § 1 mom., 76 §, 87 § 1 och 2 mom., 92 § 1 mom. och 93 §,

av dem 8 § 1 mom. 1 punkten sådan den lyder i lag 365/2017, 11 §, 24 § 1 mom., 37 § 3 mom., 47 § 2 mom., 73 §, 87 § 2 mom. och 92 § 1 mom. sådana de lyder i lag 247/2007, 27 § sådan den lyder delvis ändrad i lag 794/1998 och 76 § sådan den lyder delvis ändrad i lag 247/2007, samt

fogas till lagen en ny 47 a §, till 49 § ett nytt 2 mom., till lagen en ny 70 a §, till 71 § 1 mom., sådant det lyder i lagarna 365/2017 och 386/2022, nya 5 a- och 5 b-punkter, till 71 §, sådan den lyder delvis ändrad i lagarna 365/2017 och 386/2022, ett nytt 5 mom. och till 86 a §, sådan den lyder i lag 386/2022, en ny 7 a-punkt som följer:

8 §

Utredare

Den av domstolen förordnade utredaren har, för att syftet med förfarandet ska kunna nås och borgenärernas intressen bevakas, till uppgift att

1) utreda gäldenärens tillgångar, skulder och andra förbindelser samt omständigheter som inverkar på gäldenärens ekonomiska ställning och på dess beräknade utveckling,

11 §

Utredarens första bedömning och informationsplikt

Utredaren ska inom en månad från det att saneringsförfarandet inleddes ge borgenärsdelegationen, de största borgenärerna och på begäran även andra borgenärer samt gäldenären

1) väsentliga och i förhållande till ansökan nya eller avvikande uppgifter om gäldenärens ekonomiska situation och orsakerna till de ekonomiska svårigheterna,

2) en bedömning av företagsverksamhetens livsduglighet och av saneringsmetoder samt av omständigheter som är av betydelse för ett fortsatt förfarande.

Utredaren ska regelbundet och alltid när det behövs informera borgenärsdelegationen eller, om en sådan inte finns, borgenärerna om sina åtgärder och iakttagelser i samband med uppföljnings-, övervaknings- och granskningsuppdraget samt förhandla med delegationen eller borgenärerna innan viktiga beslut fattas. Om utredaren får veta att gäldenären

väsentligen försummat att betala skulder som inte omfattas av saneringsskulderna, ska utredaren informera också om detta.

På begäran av gäldenären eller en borgenär ska utredaren redogöra för grunderna för sitt arvodesyrkande samt presentera sin uppskattning av de totala kostnaderna för saneringsförfarandet. Om de omständigheter som legat till grund för uppskattningen senare väsentligt ändras, ska utredaren lägga fram en ny uppskattning för gäldenären eller borgenärerna.

24 §

Förhållandet till konkurs

Om en ansökan om försättning av gäldenären i konkurs är anhängig när ansökan om saneringsförfarande görs, ska behandlingen av konkursansökan fortsättas men ansökan får inte avgöras förrän beslutet om inledande av saneringsförfarandet har fattats. På samma sätt ska förfaras om en ansökan om att gäldenären ska försättas i konkurs görs efter att ansökan om saneringsförfarande har blivit anhängig men innan ärendet har avgjorts. Om ett saneringsförfarande inleds, förfaller konkursansökan sedan saneringsprogrammet fastställts. Om ansökan om saneringsförfarande avslås eller behandlingen av ärendet upphör på något annat sätt än genom att saneringsprogrammet fastställs, ska konkursansökan avgöras. Bestämmelser om hur sökande av ändring påverkar konkursen finns i 2 mom. och 96 § 2 mom.

27 §

Vissa avtals ställning

Ett hyres- eller leasingavtal där gäldenären är hyrestagare kan, sedan förfarandet har inletts, sägas upp av gäldenären med iakttagande av 29 och 30 §, så att avtalet upphör två månader efter uppsägningen oberoende av de villkor som gäller avtalets varaktighet eller uppsägning av det. Ersättningen för att avtalet upphör i förtid omfattar de direkta kostnaderna för återställande av besittningen av egendom samt skälig ersättning för annan skada som enligt vad uthyraren visar drabbar honom. I fråga om leasingavtal iakttas dessutom bestämmelserna i 26 § om hur de kreditkostnader som hänför sig till den icke utnyttjade kredittiden ska räknas gäldenären till godo.

Den som enligt ett avtal som har ingåtts innan förfarandet inleddes har åtagit sig en prestation gentemot gäldenären, men inte har uppfyllt åtagandet när förfarandet inleds, är trots 17 § berättigad att få betalning för sin prestation, om prestationen kan anses vara sedvanlig med tanke på gäldenärens verksamhet.

Har någon genom ett avtal som har ingåtts innan förfarandet inleddes förbundit sig gentemot gäldenären i form av någon annan prestationsskyldighet än vad som avses i 2 mom. och har gäldenären inte när förfarandet inleds fullgjort sin betalningsskyldighet enligt avtalet, ska utredaren på begäran av motparten meddela om gäldenären håller fast vid avtalet. Om svaret är nekande eller det inte ges inom skälig tid, får motparten häva avtalet.

Ett avtal som gäller tills vidare eller för viss tid och som har ingåtts innan förfarandet inleddes och genom vilket gäldenären återkommande eller fortlöpande har förbundit sig till någon annan prestation än en penningprestation, kan sedan förfarandet har inletts sägas upp med iakttagande av 29 och 30 § så att avtalet upphör att gälla från det att saneringsprogrammet fastställs trots villkoren för avtalets varaktighet eller uppsägning av avtalet, om uppsägningen är nödvändig för tryggnad av förutsättningarna för genomförande av saneringen. Ersättningen för att avtalet upphör i förtid omfattar en skälig ersättning för en skada som enligt vad motparten i avtalet visar drabbar honom eller henne.

En ersättning som i de fall som nämns i 1, 3 eller 4 mom. ska utgå på grund av att avtalet sägs upp eller hävs räknas till gäldenärens saneringskulder och ska beaktas trots vad som nedan sägs om anmälning av fordringar.

Bestämmelser om rätten att säga upp en arbetstagare i samband med saneringsförfarande finns i arbetsavtalslagen (55/2001).

29 §

Gäldenärens bestämmanderätt och begränsningarna av den

Sedan förfarandet har inletts får gäldenären dock inte utan utredarens samtycke

5) säga upp avtal som behövs med tanke på verksamheten eller förutsättningarna att fortsätta den och inte heller avtal som avses i 27 § 4 mom.,

36 §

Återvinning på yrkande av utredaren

Utredaren ska väcka återvinningstalan inom ett år från det förfarandet inleddes. Talan får dock väckas även inom tre månader från det grunden för återvinningen blev eller borde ha blivit känd för utredaren.

Vid återvinning som grundar sig på ett yrkande av utredaren tillämpas 15–19 § i lagen om återvinning till konkursbo, så att vad som föreskrivs om konkursbo på motsvarande sätt gäller gäldenären. Egendom som har erhållits när en rättshandling återgår ska förvaras åtskild från gäldenärens övriga egendom och när kostnaderna för yrkande på återvinning är täckta användas på det sätt som bestäms i saneringsprogrammet.

37 §

Återvinning på yrkande av en borgenär

Borgenären ska väcka talan enligt 2 mom. inom ett år från det att saneringsförfarandet inleddes. Domstolen ska ge utredaren tillfälle att bli hörd i saken. Utredaren kan börja driva talan genom att meddela detta i sitt yttrande till domstolen. Talan anses då grunda sig på utredarens yrkande och borgenären har rätt att av gäldenärens tillgångar få ersättning för de rättegångskostnader som föranletts av att talan väckts. En eventuell tvist om ersättningen avgörs av domstol.

40 §

Uppgörande av förslag

De som är berättigade att lägga fram förslag har rätt att av utredaren få de uppgifter som behövs när förslaget utarbetas.

47 §

Oklara och okända samt vissa andra saneringskulders ställning

En saneringsskuld som inte har anmälts i förfarandet av gäldenären eller före den i 71 § 1 mom. 3 punkten avsedda fristdagen av borgenären och som inte på något annat sätt kom-

mit till utredarens kännedom innan saneringsprogrammet fastställs upphör när saneringsprogrammet fastställs, om inte något annat bestäms i programmet. Skulden upphör dock inte om borgenären inte kände till och inte heller borde ha känt till den och skulden inte kommit till utredarens kännedom innan programmet fastställdes. En borgenär som har realsäkerhet för sin fordran är trots vad som föreskrivs ovan berättigad att driva in sin fordran ur värdet av säkerheten.

47 a §

Anmälning av fordringar efter fristdagen

Borgenären kan anmäla sina fordringar eller framställa tilläggsyrkanden ännu efter den fristdag som avses i 71 § 1 mom. 3 punkten. Från den prestation som enligt saneringsprogrammet tillfaller borgenären dras då av ett belopp som utgör en procent av beloppet av den anmälda fordran eller det framställda tilläggsyrkandet. Det belopp som ska dras av är dock alltid minst 600 och högst 6000 euro. Om borgenären inte har delgetts domstolens beslut om inledande av saneringsförfarande eller fordran inte har anmälts på grund av laga hinder, görs inget avdrag. Avdrag görs inte heller om borgenären är en privatperson och det med hänsyn till hans eller hennes omständigheter är oskäligt att göra avdraget.

Om det på grund av återvinning har uppstått ett behov för borgenären att anmäla sina fordringar eller om borgenären av någon annan orsak inte kände till och inte heller borde ha känt till fordringarna före fristdagen för anmälan av fordringar, ska utredaren ge borgenären en skälig tid att anmäla fordringar. Från anmälan görs då inget avdrag enligt 1 mom. Utredaren kan befria borgenären från skyldigheten att anmäla fordringar, om det inte finns något behov av att göra anmälan.

Efter det att saneringsprogrammet har fastställts beaktas anmälan inte längre. Bestämmelser om ändring av saneringsprogrammet finns i 63 § 3 mom.

49 §

Alternativa förutsättningar för fastställande

Bestämmelser om snabbt fastställande av saneringsprogram finns i 92 §.

65 §

Beslut om att programmet förfaller

Domstolen kan på yrkande av övervakaren eller en borgenär bestämma att saneringsprogrammet ska förfalla, om

- 1) det efter att programmet har fastställts framkommer omständigheter som enligt 53 § 2 mom. hade hindrat att programmet fastställs om de då hade varit kända,
 - 2) gäldenären har brutit mot programmet för att gynna någon borgenär och förseelsen inte är ringa, eller
 - 3) det finns en i programmet fastställd grund för att programmet ska förfalla och gäldenären har brutit mot programmet så väsentligt att det inte längre finns förutsättningar att genomföra det.
-

479/2023

70 a §

Avslag på ansökan i skriftligt förfarande

Om det på basis av ansökan, ett eventuellt skriftligt yttrande som avgetts med anledning av ansökan och domstolens tidigare avgörande är uppenbart att det inte finns förutsättningar för att inleda ett saneringsförfarande, ska ansökan avslås i ett skriftligt förfarande.

71 §

Beslut om att inleda förfarandet

När domstolen fattar beslut om att inleda ett saneringsförfarande ska den

5 a) sätta ut en tidsfrist som börjar när förslaget till saneringsprogram lämnas in till domstolen och inom vilken andra som har del i saken än den som gjort upp förslaget ska lämna ett skriftligt yttrande om programförslaget till utredaren,

5 b) sätta ut en tidsfrist som börjar när förslaget till saneringsprogram lämnas in till domstolen och som är kortare än den tidsfrist som avses i 5 a-punkten, och inom vilken de som har del i saken skriftligen ska meddela utredaren om invändningar mot de fordringar som avses i programförslaget,

Om den sista dagen för den tidsfrist som avses i 1 mom. 5 a- eller 5 b-punkten inte är en vardag, kan de invändningar och yttranden som avses i punkterna lämnas till utredaren den första vardagen därefter.

72 §

Påbörjande av behandlingen av programförslaget

Sedan förslaget till saneringsprogram har lämnats till utredaren och domstolen, ska utredaren utan dröjsmål se till att programförslaget delges dem som har del i saken. I samband med delgivningen av programförslaget ska utredaren meddela dem som har del i saken när de yttranden som avses i 71 § 1 mom. 5 a-punkten och de invändningar som avses i 5 b-punkten senast ska lämnas till utredaren inom de tidsfrister som domstolen bestämmer.

73 §

Avsaknad av programförslag

Om domstolen inte inom utsatt tid har tillställts något förslag till saneringsprogram, ska domstolen ge sökanden och utredaren tillfälle att bli hörda. Om hörandet inte föranleder något annat, ska domstolen fatta beslut om att saneringsförfarandet ska upphöra.

74 §

Invändningar mot fordringar

Invändningar som avses i 71 § 1 mom. 5 b-punkten kan för gäldenärens räkning framföras både av utredaren och av gäldenären.

De invändningar som framställts inom tidsfristen ska utredaren delge gäldenären och de borgenärer vilkas rätt varje invändning gäller. Utredaren ska före behandlingen av programförslaget tillställa domstolen en förteckning, av vilken framgår vem som gjort en invändning och föremålet för invändningen. Utredaren ska före behandlingen också lämna yttrandena om programförslaget till domstolen.

Invändningar som framförts efter utgången av den tidsfrist som avses i 71 § 1 mom. 5 b-punkten lämnas utan prövning.

75 §

Behandlingen av invändningar

Invändningar enligt 71 § 1 mom. 5 b-punkten handläggs och saken avgörs i samband med behandlingen av programförslaget, om det med beaktande av den bevisning som krävs och övriga omständigheter är möjligt utan att saneringsförfarandet orsakas väsentligt dröjsmål eller annan olägenhet.

76 §

Behandling och delgivning av programförslaget samt omröstningsförfarande

Sedan domstolen har granskat att förslaget till saneringsprogram uppfyller kraven i 41 och 42 §, de som har del i saken har getts möjlighet att framföra sin uppfattning om förslaget och domstolen har fattat ett beslut enligt 47 § 1 mom. om att beakta oklara saneringsskulder, kan den som har gjort upp förslaget ges tillfälle att rätta, justera eller komplettera förslaget inom utsatt tid.

Domstolen ska efter att ha fått det slutliga programförslaget besluta hur borgenärerna med stöd av 51 § 3 mom. ska delas in i grupper och vilka grupper som med stöd av 52 § är röstberättigade. I det beslut som här avses får ändring inte sökas särskilt.

Domstolen ska uppmana de röstberättigade borgenärerna att inom en utsatt tid skriftligen meddela utredaren om de godkänner eller förkastar programförslaget (*röst*). En röst som getts efter utsatt dag lämnas utan avseende. Utredaren ser till att uppmaningen samt det slutliga programförslaget och parternas skriftliga röster delges dem som har del i saken.

Utredaren ska utan dröjsmål göra upp en utredning över rösterna och resultaten av omröstningen för varje programförslag (*omröstningsutredning*) samt ge in rösterna och omröstningsutredningen till domstolen och svara för delgivningen av omröstningsutredningen.

Ett omröstningsförfarande är dock inte nödvändigt om en i 52 § avsedd majoritet i varje borgenärsgrupp skriftligen har godkänt programförslaget och ingen av borgenärerna i ett yttrande som avses i 71 § 1 mom. 5 a-punkten har åberopat en omständighet på grundval av vilken saneringsprogrammet borde lämnas utan fastställelse.

86 a §

Förfarande utan utredare

Om en utredare inte har förordnats

7 a) ska de yttranden som avses i 71 § 1 mom. 5 a-punkten, de invändningar som avses i 5 b-punkten och de röster som avses i 76 § 3 mom. lämnas till domstolen,

87 §

Utredarens arvode och ersättning för kostnader

Utredaren har för sitt uppdrag rätt till ett skäligen arvode som betalas av gäldenärens medel. När arvodet bestäms ska avseende fästas vid gäldenärsbolagets värde vid den tidpunkt då förfarandet inleddes, uppdragets svårighetsgrad och omfattningen av de åtgärder

som det kräver, resultatet av utredarens arbete samt övriga omständigheter. På yrkande av utredaren kan det fastställas att arvudet ska betalas som del prestationer allt efter som uppdraget fortskrider, om detta med beaktande av uppdragets varaktighet, arbetsmängden och andra omständigheter ska anses skäligt.

Utredaren har rätt till ersättning av gäldenärens medel för de kostnader som varit nödvändiga för fullgörande av uppdraget. På yrkande av utredaren kan det fastställas att sådan ersättning ska betalas i förskott eller innan uppdraget har slutförts, om detta ska anses motiverat med beaktande av beloppet av de förväntade eller faktiska kostnaderna.

92 §

Snabbt fastställande av saneringsprogram

Om det inte finns något sådant hinder som avses i 3 mom. kan ett förslag till saneringsprogram utan att de i 71 § 1 mom. avsedda fristdagarna och tidsfristerna sätts ut samt utan iakttagande av 72 och 74–76 § fastställas som saneringsprogram, om gäldenärens skriftliga yttrande har inkommit samt

1) ett skriftligt godkännande av alla de kända borgenärer vilkas fordringar uppgår till sammanlagt minst 70 procent av borgenärernas sammanräknade fordringsbelopp och av varje borgenär vars fordringsbelopp uppgår till minst 10 procent av borgenärernas sammanräknade fordringsbelopp, eller

2) ett skriftligt godkännande av alla de kända borgenärer vilkas fordringar uppgår till sammanlagt minst 60 procent av borgenärernas sammanräknade fordringsbelopp och av varje borgenär vars fordringsbelopp uppgår till minst 10 procent av borgenärernas sammanräknade fordringsbelopp, om gäldenären enligt programförslaget ska betala minst 25 procent av det sammanlagda beloppet av varje borgenärs fordringsbelopp senast ett år från det att saneringsprogrammet fastställdes.

93 §

Ersättningskyldighet med anledning av grundlös ansökan

Den som uppsåtligen eller av oaktsamhet anhängiggör en uppenbart grundlös ansökan om saneringsförfarande är skyldig att ersätta den skada som gäldenären eller någon borgenär därigenom åsamkas. Rättegångsbiträdet eller rättegångsombudet för den som anhängiggjort ansökan och som uppsåtligen eller av oaktsamhet orsakar gäldenären eller borgenären skada genom att bistå vid anhängiggörandet av en uppenbart ogrundad ansökan, kan åläggas att solidariskt med den som anhängiggjort ansökan ersätta en sådan skada.

Bestämmelser om jämkning av skadestånd och om fördelning av skadeståndsansvaret mellan två eller flera skadeståndsskyldiga finns i 2 och 6 kap. i skadeståndslagen (412/1974).

Denna lag träder i kraft den 1 juni 2023.

På saneringsförfaranden som inletts före ikraftträdandet av denna lag tillämpas 8 § 1 mom. 1 punkten, 11 och 27 §, 29 § 2 mom. 5 punkten, 36 §, 37 § 3 mom., 40 § 4 mom., 47 § 2 mom., 71 § 1 och 5 mom., 72 § 1 mom., 73–74 §, 75 § 1 mom., 76 § och 92 § 1 mom. i den lydelse de hade vid ikraftträdandet.

Lagens 47 a § och 86 a § 7 a-punkt tillämpas inte på förfaranden som har inletts före ikraftträdandet av denna lag.

479/2023

Lagens 65 § 1 mom. tillämpas i den lydelse den hade vid ikraftträdandet av denna lag, om en ansökan om att saneringsförfarandet ska förfalla har anhängiggjorts före ikraftträdandet.

Lagens 93 § tillämpas i den lydelse den hade vid ikraftträdandet av denna lag, om en uppenbart ogrundad saneringsansökan har anhängiggjorts före ikraftträdandet.

Helsingfors den 23 mars 2023

Republikens President

Sauli Niinistö

Justitieminister Anna-Maja Henriksson